

*PROGRAM WYCHOWAWCZY BIBLIOTEKI SZKOLNEJ
ZESPÓŁU SZKÓŁ NR 19
W BYDGOSZCZY.*

Motto

„Nie uczy się ludzi być ludźmi
tylko wszystkiego innego,
ale dla nich wszystko inne
nie jest ważne jak to,
by byli ludźmi.

Blaise Pascal

opracowała mgr Beata Mróz

Program opracowany został dla integracyjnej szkoły podstawowej i gimnazjum wchodzących w skład Zespołu Szkół nr 19.

Nawiązując do Programu Wychowawczego Szkoły, biblioteka aktywnie uczestniczy w procesie wychowania ucznia. Należy pamiętać o tym, że wchodzi ona w skład tzw. systemu wychowania równoległego, którego zadaniem jest wspieranie działalności wychowawczej szkoły. Stanowi jedno z ogniw współtworzących i realizujących program wychowawczy szkoły. Nauczyciel –bibliotekarz jest wychowawcą w szerokim tego słowa znaczeniu, a jego możliwości, o ile tylko chce, mogą być nieograniczone.

Wychowanie to –zamierzone, świadome podejmowanie działań, których celem jest wszechstronny rozwój osobowości i przygotowania do życia w społeczeństwie. (Encyklopedia PWN. Warszawa 1982.)

Innymi słowy proces wychowania ma dać uczniom możliwość wszechstronnego rozwoju intelektualnego, społecznego, moralnego oraz emocjonalnego. Ma przygotować do życia w społeczeństwie, kształtować postawę szacunku dla tradycji narodowych, wyzwać aktywność twórczą, wdrażać do aktywnego odbioru dóbr kultury.

Należy pamiętać także o tym, że biblioteka pełni nie tylko funkcję wychowawczą, ale także koordynuje edukację samokształceniową. Nadrzędnym celem pracy biblioteki jest bowiem kształtowanie umiejętności samodzielnego uczenia się oraz potrzebę ustawicznego poszerzania swojej wiedzy.

Cele programu:

- ❖ kształtowanie kultury czytelniczej**
- ❖ wdrażanie do procesu samokształcenia i przygotowanie do kształcenia ustawicznego**
- ❖ kształcenie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym.**
- ❖ kształtowanie postawy poszanowania siebie i drugiego człowieka**
- ❖ rozwijanie zainteresowań dziedziną kulturową, budzenie poczucia świadomości społecznej, narodowej**
- ❖ wdrażanie do życia w zjednoczonej Europie**
- ❖ rozbudzanie wrażliwości na piękno literatury i sztuki**
- ❖ kształtowanie postawy wolności wewnętrznej wobec zagrożeń współczesnej cywilizacji**

Cele ogólne	Cele szczegółowe-zadania do realizacji	Formy realizacji	Spodziewane efekty
kształtowanie kultury czytelniczej	<ul style="list-style-type: none"> -rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez kontakt z książką, ekranizacje filmowe -pobudzanie uczniów do refleksji nad rolą książki w kulturze i życiu -wyrabianie postaw postrzegania książki jako niepodważalnej wartości -rozwijanie wyobraźni, wrażliwości, wyrabianie nawyków czytelniczych -zapoznanie uczniów z podstawowymi źródłami informacji o książce 	<ul style="list-style-type: none"> -rozmowy indywidualne z uczniami, prezentacje adaptacji filmowych książek „Podróż w świat starych ksiąg”- wystawa „Jaki byłby świat bez książek” -konkurs literacki na opowiadanie. - zapoznanie uczniów z historią książki poprzez zorganizowanie wystawy tematycznej -promocja książek-lista bestsellerów -wystawy tematyczne -kiermasze książek „Wydawnictwa informacji bezpośredniej w bibliotece szkolnej”- edukacja czytelnicza i medialne -prowadzenie badań na temat aktywności i zainteresowań czytelniczych-ankiety 	<ul style="list-style-type: none"> -uczeń ma określone zainteresowania czytelnicze i jasno je precyzuje -zna historię i rolę książki w życiu człowieka - ceni książkę jako źródło informacji i narzędzie do zaspakajania potrzeb czytelniczych -zna rodzaje wydawnictw informacyjnych i potrafi z nich korzystać
wdrażanie do procesu samokształcenia i przygotowanie do kształcenia ustawicznego	<ul style="list-style-type: none"> -kształtowanie potrzeby samodzielnego myślenia, wyszukiwania informacji - stymulowanie uczniów do samorozwoju postaw aktywnych i pokonywania trudności 	<ul style="list-style-type: none"> Korzystanie z aparatu informacyjno-wyszukiwawczego biblioteki”- ścieżka edukacja-czytelnicza i medialna -realizowanie zajęć z edukacji czytelniczej i medialnej metodami aktywującymi- „Pan Tadeusz „-prezentacja multimedialna 	<ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie korzystać z aparatu wyszukiwawczo-informacyjnego biblioteki -uczeń nabył umiejętności zdobywania i dzielenia się wiedzą

	-rozbudzanie, inspirowanie twórczości własnej uczniów	-gromadzenie, prezentowanie prac literackich, plastycznych uczniów -praca indywidualna z czytelnikiem eliminująca zachowania wyręczające ucznia z trudu poszukiwań czytelniczych	-ujawnienie talentów, uzdolnień uczniów -uczeń czuje się doceniony
kształcenie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym.	-doskonalenie umiejętności ucznia w posługiwaniu się nowoczesnymi narzędziami informacyjnymi. -kształcenie umiejętności krytycznego odbioru treści przekazywanych za pośrednictwem mediów -zapoznanie uczniów ze sposobami docierania do informacji przez media	Zajęcia z edukacji czytelniczej i medialnej prowadzone przez nauczyciela bibliotekarza z wykorzystaniem narzędzi informacyjnych biblioteki, bazy komputerowej i Internetu. „Sąd nad mediami” -ścieżka edukacja czytelnicza i medialna Prowadzenie zajęć przedmiotowych w z wykorzystaniem Internetu, encyklopedii multimedialnych oraz i innych narzędzi informacyjnych biblioteki przez nauczycieli naszej szkoły. Prowadzenie indywidualnych form udostępnień Internetu oraz encyklopedii multimedialnych	-uczeń umie posługiwać się nowoczesnymi narzędziami informacyjnymi. -potrafi rozpoznać informacje i treści niekorzystne dla swojego rozwoju i je eliminować. -potrafi twórczo wykorzystać nowoczesne narzędzia informacji.
kształtowanie postawy poszanowania siebie i drugiego człowieka	-kształcenie wrażliwości na potrzeby innych ludzi -pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów akceptacji samego siebie	-organizowanie zbiórki książek, zabawek, zabawek dla dzieci z domu dziecka, szpitala, dzieci z Łotwy -biblioterapia -„Anoreksja i bulimia-choroby XXI	-uczeń jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi -potrafi dzielić się tym co posiada -potrafi radzić sobie z trudnościami wie gdzie

	<p>-uczenie tolerancji wobec odmiennych poglądów i liczenia się ze zdaniem innych</p> <p>-rozbudzanie postaw tolerancji dla różnych ras, religii, kultur</p>	<p>wieku”- prezentacja filmowa, wystawa, dyskusja</p> <p>-rozmowy indywidualne z uczniami</p> <p>-propagowanie książek na temat samoakceptacji, poczucie własnej wartości, -„Biblioteka proponuje”</p> <p>-umożliwienie uczniom prezentowania swoich poglądów, opinii m.in. poprzez ankiety</p>	<p>szukać pomocy</p> <p>-uczeń ma świadomość, że w książce może znaleźć odpowiedzi na wiele nurtujących go problemów życiowych</p> <p>-czytelnik ma poczucie własnej wartości</p> <p>-uczeń wyraża swoje opinie, myśli z poszanowaniem innych</p>
<p>rozwijanie zainteresowań dziedzictwem kulturowym, budzenie poczucia świadomości społecznej, narodowej</p>	<p>-rozwijanie zainteresowań dziedzictwem kulturowym kraju, regionu, szkoły</p> <p>-rozwijanie postawy szacunku dla dziedzictwa kulturowego kraju, regionu, szkoły</p> <p>-</p>	<p>-wzbogacanie zbiorów regionalnych naszej biblioteki</p> <p>-wystawa, gazetka tematyczna „Cicha noc, święta noc”- wystawa, prezentacja, dyskusja</p> <p>„Polskie tradycje wielkanocne”- wystawa, prezentacja, dyskusja</p> <p>„Bydgoszcz na starej fotografii”</p> <p>„Bydgoszcz dawniej i dziś”</p> <p>-konkursy wiedzy</p>	<p>-zna historię i kulturę szkoły, regionu</p> <p>-potrafi poszerzyć swoją wiedzę w oparciu o zbiory regionalne biblioteki</p> <p>-ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej</p>
<p>wdrażanie do życia w zjednoczonej Europie</p>	<p>-kształtowanie postawy szacunku dla kultury innych narodów</p> <p>-rozwijanie świadomości europejskiej</p>	<p>-wzbogacanie i propagowanie zbiorów dotyczących Unii Europejskiej</p> <p>-wystawa „Poznajemy Kraje Unii Europejskiej”</p> <p>-konkurs plastyczny „Perełki Europy”</p>	<p>-potrafi znaleźć w księgozbiorze bibliotecznym materiały na temat Unii Europejskiej</p> <p>-posiada ogólną wiedzę na temat historii, kultury krajów europejskich</p>
<p>rozbudzanie</p>	<p>-rozwijanie wrażliwości kulturalnej, estetycznej</p>	<p>Konkursy krasomówcze, poetyckie</p> <p>-prezentacje montażu słowno-</p>	<p>-uczeń ma świadomość, że obcowanie ze sztuką</p>

<p>wrażliwości na piękno literatury i sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> -rozbudzanie wyobraźni -wyzwalanie twórczej ekspresji-słownej, plastycznej, ruchowej, muzycznej -upowszechnianie wszelkich form twórczości 	<p>muzycznych, przedstawień teatralnych inspirujących, wyzwających twórczą aktywność</p> <ul style="list-style-type: none"> -„Kuznia talentów-twórczość bez granic”- praca wykonana techniką dowolną, która urzeknie wyobraźnią, prostotą, geniuszem twórczym -wystawy dotyczące życia i twórczości ludzi sztuki, literatury -współorganizowanie wyjść do kina, teatru, opery 	<p>może dostarczyć mu inspiracji do własnego rozwoju, wyzwolić twórczą aktywność</p> <p>-ma potrzebę kontaktu, obcowania ze sztuką</p>
<p>kształtowanie postawy wolności wewnętrznej wobec zagrożeń współczesnej cywilizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> -przeciwdziałanie agresji i przemocy -kształtowanie zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami społecznymi -profilaktyka uzależnień -uświadomienie zgubnego wpływu używek na nasze życie 	<p>„Na tropie przemocy i agresji”- przemoc i agresja w mediach-ścieżka edukacja czytelnicza i medialna</p> <ul style="list-style-type: none"> -„Narkotykom, alkoholowi, papierosom –NIE’ - cykl zajęć na temat używek, prezentacja filmów, pogadanka, dyskusja -konkurs na plakat, wiersz, opowiadanie zainspirowane zajęciami dotyczącymi uzależnień -gromadzenie zbiorów z zakresu patologicznych zjawisk z życia społecznego -zajęcia na temat sekt, grup subkulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> -uczeń uświadamia sobie zagrożenia współczesnej cywilizacji (narkotyki, agresja, subkultury) -zna sposoby i możliwości ich uniknięcia -potrafi rozpoznać sytuacje zagrożenia i im się przeciwstawić

Sposoby, środki wskaźniki ewaluacji:

- ocena jakości i ilości wytworów prac uczniowskich (prace plastyczne, literackie)
- ocena poziomu wiadomości i umiejętności uczniów - konkursy
- ocena aktywności czytelniczej uczniów –ankieta, statystyka
- ocena atmosfery pracy biblioteki i zajęć z edukacji czytelniczej i medialnej, ankieta, wywiad, rozmowy indywidualne z uczniami, ewaluacja po zajęciach
- ocena współpracy z nauczycielami, pedagogiem, psychologiem-analiza wspólnych działań, wykorzystanie materiałów i narzędzi informacyjnych biblioteki-arkusz ewaluacyjny skierowany do nauczycieli
- ocena współpracy ze środowiskiem lokalnym-analiza jakościowa form współpracy

mgr Beata Mróz

Literatura wykorzystana podczas tworzenia programu:

- 1. Program wychowawczy Zespołu Szkół nr 19 w Bydgoszczy*
- 2. Papińska W., Tomkiewicz B.:Biblioteka szkolna w środowisku lokalnym. Program wychowawczy. ” Biblioteka w szkole ”, 1999 nr 10 s. 6-7*
- 3. Gwiazda A.,Kozera M.: Program wychowawczy biblioteki. ”Biblioteka w szkole”2003 nr 2 s.1-3*
- 4. Wojciechowski J.:Podstawy pracy z czytelnikiem. Warszawa 1991*

Scenariusze zajęć:

1. *"Sąd nad mediami"* - edukacja czytelnicza i medialna
2. *"Poznajemy Kraje Unii Europejskiej"* - wystawa
3. *"Narkotekom-alkoholowi, papierosom –Nie"* - zbiory biblioteki na temat patologii społecznych
4. *"Na tropie przemocy i agresji"* - przemoc i agresja w mediach- ścieżka edukacja czytelnicza i medialna
5. *"Korzystanie z aparatu informacyjno-wyszukiwawczego biblioteki"* - ścieżka edukacja-czytelnicza i medialna
6. *"Gdzie szukać informacji o książce"* - ścieżka edukacja czytelnicza i medialna
7. *"Jaki byłby świat bez książek"* - konkurs literacki na opowiadanie
8. *"Bydgoszcz na starej fotografii"*, *"Bydgoszcz dawniej i dziś"* - konkursy wiedzy
9. *"Perełki Europy"* - konkurs plastyczny
10. *"Kuźnia talentów-twórczość bez granic"* - praca wykonana techniką dowolną, która urzeknie wyobraźnią, prostotą, geniuszem twórczym
11. *"Anoreksja i bulimia-choroby XXI wieku"* - prezentacja filmowa, wystawa, dyskusja